

ΘΑΥΜΑ Ε' (Νεφέλη)

- 53/44v ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΧΙΛΙΟΥΣ ΠΕΝΤΑΚΟΣΙΟΥΣ ΟΚΤΩ, τὸν Μάιον μῆναν, ἔγινεν εἰς τὴν Κρήτην ἕνας μεγαλότατος σεισμός, ὁ ὁποῖος ἐχάλασεν πολλὰ ὀσπίτια. Τότες ἦτονε εἰς τὸν τόπον τοῦ Ἐξω Φόρου, ἐκεῖ ἀπὸ εἶναι τώρα ὁ ναὸς τῆς Κυρίας ἀπὸ ὀνομάζεται τοῦ Φόρου, κάποια ἐργαστήρια εἰς τὰ ὁποῖα ἦσανε τεχνίται τῶν πετσῶν καὶ
- 45r ἐπουλούσασι τὴν τέχνην τως τὲς καλίκωσες τῶν ἀνθρώπων. / Ἐκεῖ σιμὰ τοῦ φόρου εἰς τὸ ἕνα ἐργαστήριον ἤθελεν εἶσται εἰς τὸν τοῖχον ζωγραφισμένη μία εἰκόνα τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, εἰς τὴν ὁποίαν εἶχασι ὅλοι τοῦ ἐργαστηρίου καὶ ὁ μάστορας καὶ οἱ λαβορέντες του πολλὴν εὐλάβειαν. Καὶ πᾶσα ἀργὰ ἤφτασι ὀμπροστά το κηρία καὶ ἐθυμιάζαν τινε καὶ ἐπροσκυνούσανε, καὶ τότες ἐμισεύανε καὶ ἐφήνασι δύο κοπέλια μικρὰ, τὰ ὁποῖα ἐσφαλίζασι μέσα ὀδιὰ νὰ βλέπουσι τὸ ἐργαστήριον κατὰ τὴν συνήθειαν ἀπὸ ἔχουσιν οἱ τεχνίται.
- Τὴν νύκταν λοιπὸν ἐκείνην ἀπὸ ἔγινεν ἐκεῖνος ὁ φοβερὸς σεισμός, τρέχει ὁ μάστορας νὰ πάγει νὰ ἀνοίξει τὸ ἐργαστήριον, τὸ ὁποῖον εἶχεν κλειδωμένον ἀπόξω, νὰ ἐβγοῦσιν τὰ κοπέλια, καὶ βλέπει τὸ ἐργαστήριον καὶ εἶχεν το χαλασμένον ὁ σεισμός. Τοτες αὐτὸς ἀρχίζει νὰ κλαίγει πικρὰ λογιάζοντας πὼς τὰ κοπέλια του ἐπλακώθησαν, καὶ ἐλόγιαζε πὼς αὐτὸς ἦτονε ἀφορμή, διότις εἶχεν κλειδωμένα ἀπόξω καὶ δὲν ἐμποροῦσαν ν' ἀνοίξουν νὰ δώσουν ὄξω, μὰ ἐπομεῖναν μέσα καὶ ἐπλακώθησαν. Διὰ τοῦτο ἔκλαιγε πολλὰ. Καὶ μὲ τὴν τόσση λύπην ἤρχιζε νὰ ἀναχώνει τὰ χαλάσματα ἀμάδι μὲ ἄλλους ὀδιὰ νὰ εὔρει τὰ λείψανα τῶν κοπελιῶν νὰ τὰ θάψει κατὰ τὴν τάξιν τῶν χριστιανῶν. Ἐβγάνασι λοιπὸν τὲς πέτρες τῶν τοιχῶν τῶν χαλασμένων καὶ τὰ ξύλα
- 45v ἀπὸ ἦσανε στεγωμένα, καὶ ὅλα ἦσανε τσακισμένα / καὶ ὅλοι οἱ τοῖχοι πεσμένοι· μόνον ὁ τοῖχος ἐκεῖνος ἀπὸ ἦτονε ἡ εἰκόνα τῆς Θεοτόκου ἔστεκεν. Καὶ ὅταν ἐνεχῶσαν καὶ εἶδασι τὴν εἰκόνα, γρικοῦσι καὶ ἐμιλὲς ἀποκάτω εἰς τὰ χῶματα πολλὰ ἀγαλινές διότις ἦσανε ἀπάνω τῶν κοπελιῶν πολλὲς πέτρες καὶ ξύλα. Πούρι, ὡσὰν ἐγρικῆσασι πὼς ἀληθινὰ ζωντανὰ εἶναι τὰ κοπέλια, διὰ τοῦτο σπουδάζουσι πλιότερον καὶ ἐβγάνουσιν ὅλα ὅσα ἦσανε ἀπάνω τῶν κοπελιῶν καὶ εὐρίσκουσιν τα γερά, ζωντανά,

54 χωρίς κανένα βλάψιμον, χωρίς καμίαν πληγήν. Καὶ ὅλοι ἐθαυμά-
ζουντανε καὶ ἐξενίζονταν πῶς ἐγλύτωκαν, ἀπὸ ἧτονε
ἀπάνω τως τόσα χαλάσματα. Καὶ αὐτάνα λέγουσιν τοῦ λαοῦ
ἀπὸ ἔστεκεν / ἐκεῖ νὰ σωπάσουν νὰ ἀκούσουν τὸ θαυμάσιον τὸ
μεγαλότατον τῆς Κυρίας τοῦ κόσμου.

46r Καὶ λέγουσιν ὅτι πῶς τὴν ἀργατινὴν ἐκείνην ἀπὸ τὰ ἐκλεί-
δωσεν ὁ μάστοράς τως, ἐστάθησαν καὶ ἐπροσκυνῆσαν τὴν εικό-
ναν τῆς δεδοξασμένης Θεοτόκου καὶ παρεδόθησαν εἰς τὴν μεγά-
λην τῆς χάριν· καὶ τὴν νύκταν, ὡς ἐκίνησεν ὁ σεισμός καὶ
ἐγρικῆσαν τονε, ἐσηκώθησαν καὶ εἶδασιν τοὺς τοίχους πῶς ἐρχί-
σασι καὶ ἐχαλοῦσανε καὶ αὐτάνα δὲν ἐξεῦραν ἴντα νὰ κά-
μουν, ὀδιατὶ ἦτονε ἡ πόρτα σφαιλισμένη. Καὶ δὲν ἔχοντας ποῦ ρά-
ξει ἐσύρθησαν πρὸς / τὸν τοῖχον ἀπὸ ἧτονε ἡ εἰκόνα τῆς Θε-
οτόκου, ὁ ὁποῖος τοῖχος τῶς ἐφαίνετο πῶς ἔστεκεν καλά, ἀλλὰ
ἀπήτις ἤρχισε καὶ ἡ στέγωσις καὶ ἐχάλα καὶ ἔδειχνε πῶς ἔχει
νὰ πέσει ἀπάνω τως, μὲ δάκρυα ἐφωνιάξασι: «Δέσποινα Θεοτό-
κε, βοήθησέ δε, καὶ ἄλλην σκέπην καὶ βοήθειαν δὲν ἔχομεν,
παρὰ ἐσένα!» Τοῦτο λέγοντας καὶ κλαίοντας ὀμπροστὰ εἰς τὴν
εἰκόνα τῆς Κυρίας τοῦ κόσμου, βλέπουσιν ἀπὸ τὴν εἰκόνα καὶ
ἐβγαίνει ὡσὰν ἓνα νέφαλον καὶ στένεται ἀποπάνω τως καὶ γί-
νεται τως τὸ νέφος ἐκεῖνο ὡσὰν ἄλλην στέγωσιν. Καὶ ἐπέφτα-
σιν ἀπάνω εἰς ἐκεῖνο καὶ οἱ τοῖχοι καὶ ἡ στέγωσις, οἱ πέτρες καὶ
ὅλα τὰ χόματα, καὶ ἀπάνω τως αὐτουνῶν δὲν ἐγγίξε τίβοτας,
διότις ἦσαν ἀποκατωθιὸν τοῦ νέφους, τὸ ὁποῖον τῶς ἐγινεν ὡσὰν
μίαν σκηνὴ καὶ εἶχεν δε μέσα καὶ ἐφαίνετόν τως καὶ ἡ Δέ-
σποινα καθὼς εἶναι ζωγραφισμένη καὶ ἔλεγεν τως νὰ μὴ φο-
βοῦνται, διότις αὐτήνη τοὺς σκέπει καὶ δὲν φοβοῦνται νὰ πά-
θουσιν τίβοτας βλάβην· καὶ ἐθεωροῦσαν τὴν ὡς τὴν ὥραν
ἀπὸ τὰ ἐνεχῶσαν, καὶ τότες ἐμίσεψεν καὶ ἔλειψεν τως καὶ τὸ
νέφος. Καὶ οὕτως διὰ τῆς χάριτος τῆς γλυκυτάτης Παρθένου
ἐγλυτῶκαν.

46v Τοῦτα ἀκούγοντας ὅλοι ἐθαυμάζαν καὶ ἐδοξάζαν τὴν δε-
δοξασμένην Παρθένον, καὶ τότες ὄρισεν καὶ ἡ ἐκλαμπροτάτη
αὐθεντία / καὶ καθαρίζουν τὸν τόπον ἐκεῖνο καὶ κάνουσιν
ἐκεῖ μίαν ἐκκλησίαν τῆς Θεοτόκου, καθὼς φαίνεται τὴν σή-
μερον εἰς τὸν Ὁξω Φόρον τῆς Κρήτης. Καὶ ἀπομένει ἡ θαυ-
μαστὴ εἰκόνα ἐκείνη μέσα εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ ὀνομάζεται ὁ

55 ναός εκείνος τῆς Κυρίας τοῦ Φόρου καὶ ἐορτάζεται τῇ θ' τοῦ Μαΐου μηνός. Καὶ ἐκεῖ ἐνεργεῖ καθημερινὸν ἢ χάρις τῆς Παρθένου Μαρίας καὶ γίνονται πολλὰ θαυμάσια, καὶ πολλοὶ πολλὰς χάριτες ἐγνωρίσασι καὶ γνωρίζουν ἀπὸ τὴν χαριτωμένην εἰκόνα / ἐκείνη τῆς Δεσποίνης Θεοτόκου, ὁδία τὴν εὐλάβειαν τὴν πολλὴν ἀπὸ ἔχουσιν.

Καὶ φαίνονται ἐκεῖ μέσα εἰς τὸν ναὸν ἐκεῖνον τόσες ζωγραφίαι εἰς μικρὰ σανίδια, τὰ θαυμάσια ἀπὸ κάμνει καθημερινὸν καὶ σκέπει καὶ φυλάττει τὸν κόσμον μας. Καὶ καθὼς ὀνομάζεται νεφέλη, ἔτσι ἐσκέπασε καὶ τὰ παιδιά ἐκεῖνα καὶ ἔτις σκεπάζει καὶ πᾶσα ἕναν, πούρι νὰ πιστεύει τὸ μυστήριόν της καὶ νὰ τὴν κράζει ἐξ ὅλης τῆς καρδίας. Διὰ τοῦτο καὶ ἡ ἁγία Ἐκκλησία τῶν χριστιανῶν τὴν ἐπαινεῖ εἰς τοὺς Οἴκους, λέγοντάς της «Χαῖρε σκέπη τοῦ κόσμου πλατυτέρα νεφέλης», καὶ ἀληθινὰ αὐτήνη σκέπει τὸν κόσμον ὅλον καὶ εἶναι πλέον μεγαλύτερη / καὶ πλατύτερη παρὰ ὅλα τὰ νέφη, διότις ὅλα τὰ νέφη δὲν φτάνουσι νὰ σκεπάσουν ὅλον τὸν κόσμον ἀλλὰ οὐδὲ εἶναι εἰς ὅλον τὸν κόσμον, ἀλλὰ αὐτήνη εἰς ὅλον τὸν κόσμον εἶναι καὶ ὅλον τὸν κόσμον σκεπάζει καὶ ὅλοι εἴμεσταν ἀποκατωθίον της καὶ εἰς τὴν σκέπην της ἐλπίζομεν καὶ αὐτὴ ὅλους μᾶς σκέπει καὶ ὁλωνῶν βοηθεῖ καὶ εἰς ὅλους βρέχει τὰς δροσές της καὶ τὰς πλουσίες της χάριτες, ὄχι μόνον ἐδῶ εἰς τὸν κόσμον ἐτοῦτον, μὰ καὶ εἰς τὸν ἄλλον, τὸν αἰώνιον, διὰ τοῦ λόγου της ἐλπίζομεν νὰ εὔρει δροσίαν ἢ ψυχὴν μας, βοηθώντας μας ἢ δυνατὴ της πρεσβεία νὰ μὴν μᾶς κολάσουν τὰ πολλὰ μας ἁμαρτήματα. Ἀμήν.

47r

Ελένη Κακουλίδη-Πάνου & Ελένη Καραντζόλα & Μαρία Χαλβατζιδάκη (επιμ.), *Ιωάννης Μορεζήνος, Κλίνη Σολομώντος. Ιστορίες θαυμάτων της Παναγίας [1599]*, Εταιρία Κρητικών Ιστορικών Μελετών, Ηράκλειο 2007.